

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/266/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2111203926
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2111203926.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a sudkýň: JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Ľubica Bundzelová, v právnej veci žalobkyne: I. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXXX/XX, B. A., zast. JUDr. Michal Krutek, advokát, Hlavná 11, Trnava, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 358 075 98, zast. WERNER & Co, s.r.o., Stromová 54/A, Bratislava, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalobkyne Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOSS, Važecká 16, Prešov, IČO: 421 767 78, o ochranu práv spotrebiteľa a vydanie bezdôvodného obohatenia a o vzájomnom návrhu žalovaného, na odvolanie žalobkyne a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava, č. k. 19C/27/2011-305 zo dňa 8. marca 2016, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu I. inštancie sa potvrdzuje.
- II. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd I. inštancie určil, že zmluva o úvere č. 2240124 zo dňa 05.02.2009 uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným je bezúročná a bez poplatkov, že zmluva o úvere č. 204700261 zo dňa 01.07.2009 uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným je bezúročná a bez poplatkov. Ďalej rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 42 eur v lehote do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti vydania bezdôvodného obohatenia súd žalobu zamietol a aj v časti finančného zadostučinenia titulom nemajetkovej ujmy. V časti určenia neplatnosti zmluvných podmienok obsiahnutých vo Všeobecných podmienkach žalovaného súd žalobu zamietol. O trovách rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a že žalovaný je povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Trnava súdny poplatok 215,50 eur v lehote do 10 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

2. Predmetom konania bolo určenie neplatnosti 1. že zmluvy sú bezúročné a bez poplatkov, 2. určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok vo VOP, 3. Vydanie bezdôvodného obohatenia, 4. Zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia/. V danom prípade súd dospel k záveru, že naliehavý právny záujem- § 80 písm. c/ O.s.p. je na strane žalobkyne ako spotrebiteľa daný / v časti určenia, že úvery sú bezúročné a bez poplatkov/ z dôvodu právnej istoty v otázke skutočnej výšky jej dlhu, rozsahu jej plnenia a tento jej záujem je navýšený o tú skutočnosť, že žalovaný si až do nariadenia predbežného opatrenia uplatňoval svoje nároky na základe dohody o zrážkach zo mzdy a navyiac v priebehu tohto konania si vzájomným návrhom uplatnil ďalšiu čiastku, ktorú má žalobkyňa podľa jeho názoru na úveroch uhradiť, a teda ochrana spotrebiteľa a jeho právnej istoty je daná. Účastníci uzavreli zmluvy o úvere č. 2470124 zo dňa 5.2.2009, predmetom ktorej bol úver vo výške 400 eur /konečná suma 740 eur/, spolu s Dohodou o zrážkach zo mzdy a č. 204700261 zo dňa 1.7.2010, predmetom ktorej bol úver vo výške 500 eur / konečná suma 984 eur, počet splátok 12/. Z dokladov predložených žalovaným vyplýva, že žalobkyňa uhradila na úvere č. 204700261 sumu 82 eur, na úvere č. 2470124 uhradila spolu 860 eur. Spolu na

úveroch poskytnutých vo výške celkom 900 eur uhradila 942 eur. Žalovaný žiadal vzájomné započítanie čiastky 412 eur titulom zostatku úveru.

3. Súd pristúpil k skúmaniu jednotlivých obsahovaných náležitostí zmluvy a zistil, že zmluva neobsahuje údaj o konečnej splatnosti úveru, čo je náležitosťou zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. f) citovaného zákona. Konečná splatnosť musí byť určená konkrétne tak, aby si mohol spotrebiteľ už na začiatku urobiť obraz o dĺžke trvania úveru a tým zvoliť aj najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi. V zmluvách tiež nie je v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) presne uvedená výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve sa uvádza len výška splátok bez bližšej špecifikácie, t.j. nie je uvedená výška splátky istiny, úroku a ani aká časť je započítaná na poplatky. Priamo v zmluvách nie je uvedená ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) v zmysle § 9 ods. 2, písm. j) zák. č. 129/2010 Z.z. Navyše predmetné spotrebiteľské zmluvy neobsahujú ani ustanovenia § 9 ods. 2 písm. i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru a taktiež ani ustanovenia § 9 ods. 2 písm. y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok. Nakoľko v zmluve neboli splnené základné náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f), i), j), k) a y) je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a) zák. č. 129/2010 Z.z.. Z uvedených dôvodov súd vyhovel návrhu v časti určenia, že úvery sú bezúročné a bez poplatkov. Naliehavý právny záujem - ako bolo uvedené, je daný potrebou ochrany spotrebiteľa z dôvodu právnej istoty v otázke skutočnej výšky jej dlhu, rozsahu jej plnenia, a to aj s prihliadnutím na navýšované nároky žalovaného.

4. V ďalšej časti nároku - vydanie bezdôvodného obohatenia súd vyhovel návrhu do výšky 42 eur. V konaní nebolo sporné, že žalobkyňa boli poskytnuté dva úvery - 400 a 500 eur, na ktorých uhradila spolu 942 eur. Nakoľko súd určil, že zmluva je bezúročná a bez poplatku, bola povinná žalovanému uhradiť iba sumu skutočne poskytnutého úveru vo výške 900 eur. Bezdôvodne tak žalovanému navyše uhradila sumu 42 eur (942 mínus 900 = 42 eur), keď súd skonštatoval, že o uvedenú sumu sa odporca bezdôvodne obohatil a z tohto dôvodu v zmysle § 451 OZ súd zaviazal odporcu toto bezdôvodné obohatenie navrhovateľke vrátiť. Vo zvyšku potom bolo potrebné žalobu zamietnuť. Žalovaný si uplatnil započítaním čiastku 412 eur, ktorá bola sumou nižšou ako žalobkyňou uplatnená pohľadávka, nejedná sa teda o vzájomný návrh a nebolo o ňom samostatne rozhodnuté /ak by nárok žalovaného bol vyšší ako uplatnená pohľadávka žalobkyne, bolo by tento protinávrh s poukazom na uvedené potrebné zamietnuť/. Započítanie pohľadávky žalovaným súd posúdil v zmysle § 98 O.s . p., Žalovaný si uplatnil nižšiu čiastku oproti žalobe, preto sa jedná o započítanie pohľadávky. V ďalšej časti neplatnosti Všeobecných podmienok žalovaného súd udáva, že nebol daný naliehavý právny záujem na takomto určení /na rozdiel od určenia, že úver je bezúročný a bez poplatkov/. Od výroku o tom, že úvery sú bezúročné a bez poplatkov, sa odvíja aj neplatnosť VOP žalovaného, ktorú súd skúma ako otázku prejudiciálnu. V zmysle ustálenej súdnej praxe tieto podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzné, nepodpísal ich osobitne. Nie je potrebné teda určiť ich neplatnosť. Súd má za to, že všeobecné zmluvné podmienky majú obsahovať len skutočnosti technického, spresňujúceho, resp. vysvetľujúceho charakteru, nemôžu však obsahovať podstatné náležitosti zmluvy, ktorou je aj riadne dojednanie výšky úroku za poskytnutý úver alebo výšky jednotlivých poplatkov. S poukazom na uvedené teda je zrejmé, že podmienky súd nepovažuje za platné, neboli však ani dojednané účastníkmi /žalobkyňa ich nepodpísala/, a tieto určujú sankcie, ktorých neplatnosť je vo výroku o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru obsiahnutá už samotným výrokom v tejto časti. Nie je teda dôvod a naliehavosť právneho záujmu na takomto určení. Navyac o týchto VOP bolo súdmi už rozhodnuté /Uznesenie KS Prešov 7CoE 34/2009, /R KS Prešov 3CoE 29/2010, 11CoE 8/2010/. V časti nemajetkovej ujmy bolo potrebné žalobu zamietnuť. U žalobkyne nedošlo k zásahu do osobnostných práv výlučne konaním žalovaného. Súdu sú známe praktiky žalovaného pokiaľ ide o upomienky, osobné návštevy, navýšovanie zostatku úveru či rozhodcovských konaní. Treba však uviesť, že žalobkyňa s manželom mali viacero úverov od rôznych spoločností, vrátane ČSOB, ktoré nesplácali

riadne a boli na ich nehnuteľnosti zriadené exekučné záložné práva - nie však v prospech pohľadávky žalovaného. Teda situácia, v ktorej sa ocitli, nebola spôsobená výlučne konaním žalovaného, ale v kontexte všetkých súvislostí. Pokiaľ teda došlo v rodine žalobkyne k stresujúcim či konfliktným situáciám / pričom to zásadne rodinný život neovplyvnilo, manželské spolužitie nebolo ohrozené, v spoločenskom a pracovnom živote nedošlo k žiadnym zásahom/, stalo sa tak v dôsledku dlhodobejšieho stavu a bolo to dôsledkom predchádzajúcich okolností. Vzťah so žalovaným bol v podstate posledným, ktorým sa mali prekryť predchádzajúce úvery. Predbežným opatrením bol odstránený protiprávny stav /zrážky zo mzdy, kde reálne hrozilo, že bude pokrytá pohľadávka žalovaného vrátane tých úrokov a príslušenstva, ktoré nie sú v súlade so zákonom/. K ďalšiemu protiprávnemu konaniu zo strany žalovaného nedošlo - nepokračoval žiadnym spôsobom vo vymáhaní pohľadávky /s výnimkou v tomto konaní uplatnenej čiastky, i tu sa však jedná len o neuhradenú istinu/, nebolo v jeho prospech zriadené záložné právo. Nový úver za vysokú cenu /pri úvere 400 eur mala žalobkyňa podľa zmluvy vrátiť 740 eur, pri úvere 500 eur mala vrátiť 984 eur, nepochybne sa jedná o úžeru/ je síce vnímaný zo strany spotrebiteľa ako záchranný produkt, no v skutočnosti, ak je spotrebiteľ vo finančnej tiesni a berie úver, aj keď nemá na jeho splatenie a spolieha sa na prax veriteľa, že po čiastočnom zaplatení sa bude „vec riešiť novým úverom“, tak takýto postup veriteľa je bez odbornej starostlivosti a obojstranne ide o nezodpovedný postup. Súd s poukazom na uvedené /čerpanie a prekryvanie úverov na strane žalobkyne/ pri rozhodovaní o finančnom zadosťučinení prihliadol i na túto skutočnosť, keď prípadná tieseň žalobkyne bola daná i ľahkovážnym prístupom. Vzhľadom na uvedené a s prihliadnutím na okolnosť, že žalobkyňa prevažnú časť jedného úveru neuhradila, súd má za to, že poskytnutie finančného zadosťučinenia by v tomto prípade nebolo na mieste.

5. V časti trov konania súd vychádzal zo skutočnosti, že žalobkyňa si uplatnila sumu 448 eur, úspešná bola v časti 42 eur, tiež v časti určenia, že úvery sú bezúročné a bez poplatkov. Neúspešná bola teda v časti 406 eur, v časti nemajetkovej ujmy 500 eur a v časti určenia neplatnosti VOP. Určenie, že úvery sú bezúročné a bez poplatkov /a zároveň nariadenie predbežného opatrenia/ je zásadné v tom smere, aby nedochádzalo k nezákonným zrážkam zo mzdy žalobkyne, došlo by tým totiž k úhrade nepomerne vyššej čiastky oproti poskytnutému plneniu zo strany žalovaného. Na strane druhej je potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že na úvere č. 204700261 žalobkyňa uhradila iba sumu 82 eur /úver bol 500 eur/. Žalovaný si započítal vzájomnú pohľadávku, ktorej vymáhanie by v zásade bolo v samostatnom konaní dôvodným v časti neuhradenej istiny. Trovy konania titulom právneho zastúpenia vznikli na strane oboch účastníkov, pričom ani u jedného z nich nemožno konštatovať prevažnú úspešnosť v spore, a teda nie je na mieste pomerné rozdelenie trov konania. S poukazom na ust. § 142 ods. 2 O. s. p. preto súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Podľa § 2 ods. 2 Zákona č. 71/1992 Zb. zák. súd zaviazal odporcu zaplatiť na účet tunajšieho súdu sumu 116 eur z titulu súdneho poplatku za návrh z dôvodu, že navrhovateľka je od poplatku v tomto konaní oslobodená a súd jej návrhu sčasti vyhovel. Súdný poplatok súd určil v zmysle položky 1 písm. a, b Sazobníka súdnych poplatkov zák. č. 71/1992. Z. z., a to 16,50 eur z priznanej istiny /42 eur/ a 2x99,50 eur z určenia, že úvery sú bezúročné a bez poplatkov - jedná sa o dve zmluvy a dve určenia.

6. Odvolanie proti rozsudku súdu I. inštancie podala žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Odvolanie podala proti výrokom: V časti finančného zadosťučinenia titulom nemajetkovej ujmy súd žalobu zamietal. V časti určenia neplatnosti zmluvných podmienok obsiahnutých vo všeobecných podmienkach žalovaného súd žalobu zamietal. Z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; písm. d) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; písm. f) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Konaním žalovaného došlo k vzniku nemajetkovej ujmy u žalobkyne. Okresný súd Trnava vo svojom rozhodnutí uviedol, že „U žalobkyne nedošlo k zásahu do osobnostných práv výlučne konaním žalovaného. Súdu sú známe praktiky žalovaného pokiaľ ide o upomienky, osobné návštevy, navyšovanie zostatku úveru či rozhodcovských konaní.“ V prípade, ak mal Okresný súd Trnava za preukázané, že k zásahu do osobnostných práv žalobkyne došlo aj konaním žalovaného, potom nie je zrejmé, prečo Okresný súd Trnava žalobkyňu nepriznal aspoň časť finančného zadosťučinenia. Nie je zrejmé, prečo Okresný súd Trnava na jednej strane v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatuje neplatnosť všeobecných obchodných podmienok, ale na druhej strane návrh v časti týkajúcej sa neplatnosti zmluvných podmienok obsiahnutých vo všeobecných obchodných podmienkach zamietol. Žalobkyňu prináleží priznať trovy právneho zastúpenia, nakoľko výška nemajetkovej ujmy záležala od úvahy súdu, pričom bol konštatovaný čiastočný zásah do osobnostnej sféry žalovaným a súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatuje

neplatnosť všeobecných obchodných podmienok. Navrhuje, aby Krajský súd Trnava zrušil rozhodnutie Okresného súdu Trnava zo dňa 8.3.2016 č. 19C/27/2011-305 vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

7. Odvolanie proti rozsudku súdu I. inštancie podal žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Žalovaný odvolanie odôvodňuje tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v ust. § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f) OSP tým, že súd I. inštancie rozsudok nedostatočne odôvodnil (najmä tým, že sa nevysporiadal s argumentáciou žalovaného), čím odňal žalovanému možnosť konať pred súdom prvej inštancie. Tým, že súd prvej inštancie opomenul v rozsudku podstatné časti „vyjadrenia žalovaného“ zo dňa 2.12.2015, ako aj rozhodnutia súdov doložené do súdneho spisu, rozsudok pre žalovaného neposkytuje vôbec odpoveď na to, ako sa stavia a vyporiadava súd prvej inštancie so súdnou judikatúrou a odbornou literatúrou, na ktorú poukázal žalovaný. Súd sa má práve korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnáť so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 236/06). V konečnom dôsledku má účastník konania právo na to, aby sa súd vysporiadal s jeho argumentmi (námietskami), ktoré sú relevantné (nález ÚS SR sp. zn. III. ÚS 119/03 alebo sp. zn. II. ÚS 6/03, rozsudky ESLP vo veciach H. proti Belgicko z roku 1987, Van de Hurk proti Holandsko z roku 1994 alebo Ruiz Torija proti Španielsko z roku 1994). Poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/171/2005 zo dňa 27.4.2006, III. ÚS 307/2012, ÚS SR sp. zn. III. ÚS 11/2011, komentár: Gešková, K.: Dovoľanie v civilnom procese. 1. vydanie. Praha: C. H. Becko, 2010, str. 61, ÚS ČR nález sp. zn. I. ÚS 403/03. Žalovaný ďalej uviedol súdnu judikatúru a odbornú literatúru uvedenú vo vyjadrení žalovaného k žalobe zo dňa 20.2.2014, s ktorou sa súd I. inštancie vôbec nezaoberal. Odvolací súd sa vzhľadom na uvedené ani nemôže dovoľávať toho, že sa nemusí vyrovnáť so všetkými, ale len s relevantnými argumentmi, judikatúrou a odbornou literatúrou uvádzanými žalovaným, nakoľko sa súd I. inštancie nevyrovnal so žiadnou z vyššie uvedenej. Z rozsahu súdu I. inštancie tiež nie je jasné, akým spôsobom pri rozhodovaní zohľadnil uznesenie Krajského súdu Košice, č. k. 11Co/243/2014-212 zo dňa 21.5.2015. Nikde ďalej v rozsudku súdu I. inštancie neuvádza ako zohľadnil uznesenie Krajského súdu Košice, č. k. 11Co/243/2014-212 zo dňa 21.5.2015, pričom ide o uznesenie, v ktorom Krajský súd Košice riešil takmer identickú právnu vec žalovaného. Súd I. inštancie v rozsudku (str. 8 ods. 7) uvádza, že žalovaný ako právnická osoba poskytol v rámci svojho podnikania úver žalobkyni ako fyzickej osobe, ktorá nekonala v rámci predmetu svojho povolania, alebo podnikania...Takáto argumentácia zo strany súdu I. inštancie je nesprávna, lebo žalobca nie je spotrebiteľom. Podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver. Žalobca bol v čase uzavretia zmluvy o úvere č. 2470124 zo dňa 5.2.2009 a č. 204700261 zo dňa 1.7.2010 (ďalej aj „zmluva o úvere“) oboch zmlúv o úvere zamestnaný v spoločnosti TIP-TOP Services, s.r.o., čo bez akýchkoľvek pochybností pri podpise zmlúv o úvere preukázal. Už v samotných žiadostiach o úver č. 2470124, č. 204700327 žalobca vyznačil, že je zamestnaný, ako aj identifikačné údaje svojho zamestnávateľa. Žalovaný teda v čase uzatvárania zmlúv o úvere nemal najmenší dôvod pochybovať, že by účelom poskytnutia peňažných prostriedkov tak, ako ho v zmluvách úvere žalobca vyznačil, nebol výkon zamestnania. Žalobca v zmluvách o úvere výslovne prehlásil a svoje vyhlásenie potvrdil osobitne svojím podpisom, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon zamestnania. V zmluve o úvere a všeobecných podmienkach poskytnutia úveru žalobca vyhlásil, že sa oboznámil a súhlasí s obsahom zmluvy a že nemá k nej žiadne výhrady a zaväzuje sa ju dodržať. Dôležité teda je, na aký účel bol úver poskytnutý, a nie na aký účel dlžník poskytnuté peňažné prostriedky v skutočnosti použil. Je potrebné tiež zdôrazniť, že žalobca podľa zmluvných vyhlásení z vlastnej vôle vstúpil do zmluvných vzťahov za účelom poskytnutia peňažných prostriedkov na výkon zamestnania a toto vyhlásenie potvrdil svojím podpisom. V prípade postavenia žalovaného treba akcentovať jeho dobrú vieru, s akou do právneho vzťahu so žalobcom vstupoval. Argumentácia žalovaného v tomto smere je napokon v plnom súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora v oblasti práva na ochranu spotrebiteľa. Pri výklade pojmu spotrebiteľ je potrebné chrániť dobrú vieru druhej strany. Ak dodávateľ koná v dobrej viere, že druhá strana nie je spotrebiteľ, nemôže sa táto osoba dovoľávať toho, že mala postavenie spotrebiteľa (ESD, C-464/01, vo veci Johann Gruber proti Bay Wa AG. Ak žalobca v zmluve o úvere uviedol a aj podpísal, že poskytované peňažné prostriedky sú na účel výkonu jeho zamestnania, čo nad akúkoľvek pochybnosť v čase uzatvárania zmluvy o úvere preukázal, treba chrániť dobrú vieru žalovaného, a žalobcovi nepriznať právne postavenie spotrebiteľa. Záverom tejto časti žalovaný upozorňuje na aktuálnu rozhodovaciu prax Slovenskej obchodnej inšpekcie, konkrétne na rozhodnutie č. P/0355/01/2012, ktorým zastavil správne konanie z dôvodu, že nebol preukázaný spotrebiteľský charakter zmluvy, ktorej všeobecné podmienky boli predmetom kontroly. Nakoľko žalobca nemienil použiť peňažné prostriedky na svoju súkromnú

potrebu, nie je spotrebiteľom. Naviac, vzájomný právny vzťah účastníkov konania je obchodnoprávny a uplatnenie právnych noriem s cieľom ochrany spotrebiteľa nie je vôbec na mieste. Na základe uvedeného skutkového a právneho stavu žalovaný žiada, aby Krajský súd Trnava, ako odvolací súd prednostne rozsudok Okresného súdu Trnava zo dňa 8.3.2016, č. k. 19C/27/2011-305, v rozsahu napadnutom v tomto odvolaní zrušil a vrátil vec súdu I. inštancie na ďalšie konanie. Žalovaný si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vrátane trov právneho zastúpenia vo výške 122,53 eur s DPH na účet právneho zástupcu žalovaného vedený v Tatra banka, a.s..

8. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril vedľajší účastník. K neprijateľným zmluvným podmienkam uviedol, že žalovaný sa snaží súdu na viacerých miestach podsúvať účelový zužujúci výklad ustanovení právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa v spojení s posúdením zmluvy. Pri všetkých zmluvných podmienkach súčasne žiada, aby súd sporné zmluvné podmienky vykladal spôsobom, ktorý bude pre spotrebiteľa priaznivejší (§ 54 ods. 2 OZ). K dojednaniu neprijateľných zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádza, že v danej právnej veci bola medzi žalobcom a žalovaným uzatvorená spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorý je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Ust. § 53 OZ sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vzhľadom na charakter sporu, je potrebné uviesť, že práve spotrebiteľské právo je na efektívne zamedzenie používania neprijateľných podmienok. Vychádzajúc zo znenia čl. 38 Charty základných práv Európskej únie, Politiky Únie zabezpečia vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa, a znenie čl. 169 zmluvy o fungovaní Európskej únie, Únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov prispieva k ochrane hospodárskych záujmov spotrebiteľov. K účelu úveru „na zamestnanie“ uvádza, že v prípade pochybností o tom, či ide o spotrebiteľskú zmluvu (vzťah) má dôkazné bremeno dodávateľ (veriteľ). Bezpečným preukázaním nie je len všeobecný údaj o uzavretí zmluvy (poskytnutí úveru) na výkon povolania, ktorý neposkytuje odpoveď na otázku, aké je povolanie odberateľa aký konkrétny súvis s týmto povolaním, či predmetom činnosti odberateľ vôbec uzavretie príslušnej zmluvy má. Žalovaný je všeobecne známy, že praktikami obchádza všetky proti úžerné opatrenia prijímané slovenským zákonodarcom. Takáto závažná praktika jednoducho nemôže žalovanému prechádzať. Ďalej do pozornosti súdu dáva právoplatné rozhodnutie Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave pre Bratislavský kraj, č. k. SK/0755/99/2012, č. k. SK/0756/99/2012 zo dňa 27.5.2013, ktorými boli spoločnosti Pohotovosť, s.r.o. uložené pokuty vo výške 30.000 eur za krížikovanie účelu „povolanie“ invalidným dôchodcom. Spotrebiteľka p. P. bola v čase podpisu zmluvy o úvere č. 203800282 zo dňa 30.6.2011 v invalidnom dôchodku a nijakú činnosť majúcu charakter zamestnania, povolania či podnikania nevykonávala. Uvedenú skutočnosť potvrdzuje jednak predložené rozhodnutie o zvýšení invalidného dôchodku č. zo dňa 8.12.2011, ako aj oznámenie Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava, č. zo dňa 23.7.2012, ktoré vypovedá o tom, že p. H.P. sa nenachádza ani nenachádzala v registri poistencov Sociálnej poisťovne. V prípade predmetnej zmluvy nedošlo takémuto vyhodnoteniu a úver poskytnutý spotrebiteľke bol bez ďalšieho subsumovaný pod úpravu Obchodného zákonníka, čím bolo zhoršené postavenie spotrebiteľov vo vzťahu k zvýšenej právnej ochrane zabezpečenej právnym režimom zákona o spotrebiteľských úveroch, predovšetkým vo vzťahu k informáciám, s ktorými je povinný veriteľ oboznámiť spotrebiteľa pred uzavretím zmluvy, vo vzťahu k náležitostiam, k výške zákonom regulovanej odplaty a v neposlednom rade k neuvedeniu základného porovnávacieho údaju ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN). Uvedeným konaním došlo k napraniu znakov nekalej obchodnej praktiky v zmysle § 7 ods. 2 písm. a), b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, čím došlo k porušeniu § 7 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. K administratívne poplatku (čl. 13 VOP) uvádza, že v konečnom dôsledku predstavuje zmluvná podmienka neprijateľné zaťaženie spotrebiteľa, pretože je spotrebiteľovi účtovaný poplatok bez toho, aby banka spotrebiteľovi poskytla skutočné protiplnenie. Súd dodáva, že tento záver si osvojil aj Krajský súd v Prešove, napr. v rozsudku sp. zn. 18Co/109/2011. Súd teda vyhodnotil celú odplatu za poskytnutý úver ako neprimeranú a neplatnú. Odplata za úver je rozhodujúcim kvalifikačným kritériom úverovej zmluvy a pokiaľ dohoda o odplate je neplatná, úverová zmluva stráca svoje opodstatnenie, preto je dôvodné podľa názoru súdu žalobe o neplatnosť celej úverovej zmluvy vyhovieť, a to nielen v časti týkajúcej sa úrokov a poplatkov. Ďalej poukazuje na početné rozhodnutia z rôznych súdov, ktoré považujú úhradu administratívneho poplatku za neprijateľnú zmluvnú podmienku, napr. rozhodnutie Okresného súdu Svidník, č. k. 2C/301/2013, rozhodnutie Okresného súdu Prešov, č. k. 17C/12/2014, rozhodnutie Okresného súdu Vranov nad Topľou, č. k. 9C/135/2014, rozhodnutie Okresného súdu Humenné, č. k.

21C/156/2014, rozhodnutie Okresného súdu Prešov, č. k. 8C/77/2012, rozhodnutie Okresného súdu Prešov, č. k. 7C/40/2014, rozhodnutie Okresného súdu Partizánske, č. k. 5C/156/2013, rozhodnutie Okresného súdu Prešov, č. k. 15C/43/2012, rozhodnutie Okresného súdu Vranov nad Topľou, č. k. 11C/309/2012. K neuvedeniu RPMN v zmluvách o úvere uviedol, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala pri podpise zmluvy zákonom vyžadovaný údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN), a preto je poskytnutý úver podľa § 4 ods. 2 písm. j) zákona č. 258/2001 Z. z. bezúročný a bez poplatkov. Inak povedané, žalobca mal vrátiť iba istinu a nič viac, žiadne úroky, žiadne poplatky, tým, že žalovaný porušil zákon. Žalovaný minimálne vedel, že neuvedením RPMN priamo v zmluve o úvere nastane zákonom predpokladaná sankcia, t. j. že veriteľ (žalovaný) nebude môcť od dlžníka (žalobcu) žiadať odplatu z úveru a ani iné poplatky, a pre prípad, že to tak urobí, bol s uvedenou zákonnou sankciou uzrozumený. K nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia uvádza, že na uvedené skutočnosti žalovaný vystavil žalobcu (spotrebiteľa) hrubo nemorálnych a zneužívajúcich zmluvných podmienok, ktoré zakladajú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Samotná zmluva o úvere už len v kontexte uvedených neprijateľných a nekalých podmienok svojím obsahom ako ja účelom jednak odporuje zákonu a zákon obchádza a ako celok sa prieči dobrým mravom. Žiada, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako zákonné a vecne správne v celom rozsahu potvrdil a podanému odvolaniu nevyhoviel.

9. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. K nároku na primerané finančné zadosťučinenie uviedol, že nakoľko súd v rozsudku na str. 12 uvádza: „U žalobkyne nedošlo k zásahu do osobnostných práv výlučne konaním žalovaného. Súdu sú známe praktiky žalovaného pokiaľ ide o upomienky, osobné návštevy, navyšovanie zostatku úveru či rozhodcovských konaní. Treba však uviesť, že žalobkyňa s manželom mali viacero úverov od rôznych spoločností, vrátane ČSOB, ktoré nesplácali riadne a boli na ich nehnuteľnosti zriadené exekučné záložné práva - nie však v prospech pohľadávky žalovaného. Teda situácia, v ktorej sa ocitli, nebola spôsobená výlučne konaním žalovaného, ale v kontexte všetkých súvislostí.“. Stalo sa tak v dôsledku dlhodobejšieho stavu a bolo to dôsledkom predchádzajúcich okolností. Vzťah so žalovaným bol v podstate posledným, ktorým mali prekryť predchádzajúce úvery. Predbežným opatrením bol odstránený protiprávny stav. Nepriaznivá rodinná situácia na strane žalobcu v čase vzniku vzťahu so žalovaným už existovala a žalobca do tohto vzťahu vstúpil práve za účelom jej vyriešenia a zaplata svojich prechádzajúcich dlhov. Žalovaný poukazuje aj na skutočnosť, ktorú uvádza aj súd v rozsudku na str. 11: „... K rozvodovému konaniu nedošlo...“. Okrem toho z ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa vyplýva, že podmienkou priznania tohto nároku je existencia osoby, ktorá najprv na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. K takémuto úspešnému uplatneniu zo strany žalobcu nedošlo. K neplatnosti zmluvných podmienok obsiahnutých vo všeobecných podmienkach žalovaného uvádza, že žalobca sa podanou žalobou zo dňa 14.2.2011 domáhal okrem iného určenia, že zmluvné podmienky vo všeobecných obchodných podmienkach úverovej zmluvy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným č. 2470124 zo dňa 5.2.2009, č. 204700261 zo dňa 1.7.2009 sú neprijateľné. Žalobca vo svojom odvolaní v bode V. uvádza: „Nie je zrejmé, prečo Okresný súd Trnava na jednej strane v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatuje neplatnosť všeobecných obchodných podmienok, ale na druhej strane návrh v časti týkajúcej sa neplatnosti zmluvných podmienok obsiahnutých vo všeobecných obchodných podmienkach zamietol.“. Protiargumentácia žalovaného je nasledovná. 1. Neexistencia (ničotnosť) zmluvných podmienok. Súd uvádza v rozsudku str. 10: „... S poukazom na uvedené teda je zrejmé, že podmienky súd nepovažuje za platné, neboli však ani dojednané účastníkmi / žalobkyňa ich nepodpísala/,...“. Žalovaný považuje odôvodnenie súdu za správne, nakoľko z neho jasne vyplýva, že súd považuje dojednanie vo všeobecných podmienkach žalovaného za ničotné, keďže neboli podpísané žalobkyňou. Je preto nemysliteľné, aby súd určil zmluvné podmienky obsiahnuté vo všeobecných podmienkach žalovaného za neplatné, pretože pokiaľ je niečo ničotné (neexistujúce), nemôže to byť určené za neplatné. 2. Nevykonateľnosť petitu. Žalovaný poukazuje na fakt, že podľa zmluvnej dokumentácie založenej do spisu žalobcom sa predmetné zmluvné dojednania nachádzajú v dokumente s označením všeobecné podmienky poskytnutia úveru, a nie ako uvádza žalobca v petite, všeobecné podmienky žalovaného, čo je dôvod nevykonateľnosti petitu. Žalovaný poukazuje na fakt, že ako je vyššie uvedené, ustanovenia jednotlivých článkov, ktoré žiada žalobca určiť za neprijateľné, nie sú v petite presne citované. VPPU žalovaného k zmluve o úvere č. 2470124: Článok 04. obsahuje okrem dojednaní o paušálnych zmluvných pokutách a paušálnych náhradách nákladov aj dojednania o povinnosti dlžníka platiť podľa splátkového kalendára a dojednania o okamžitej splatnosti dlhu. Článok 18. obsahuje okrem rozhodcovskej doložky aj mediačnú dohodu. VPPU žalovaného k zmluve o úvere č. 204700261: Článok 04. obsahuje okrem dojednaní o paušálnych zmluvných pokutách a

paušálnych náhradách nákladov aj dojednania o povinnosti dlžníka platiť podľa splátkového kalendára a dojednania o okamžitej splatnosti dlhu. Navyiac označenie niektorých článkov VPPU nie je správne. Článok 13. VPPU k zmluve o úvere č. 2470124 neuvádza nič o zabezpečení zmenkou, ako to tvrdí žalobca. Článok 14. VPPU žalovaného k zmluve o úvere č. 204700261, totiž uvádza len mediačnú dohodu a neobsahuje rozhodcovskú doložku ako to tvrdí žalobca. Na základe hore uvedeného je teda zrejmé, že petit žaloby, ako ho žalobca formuloval, je nevykonateľný a už len z toho dôvodu nebolo možné žalobe v tejto časti vyhovieť. Absencia naliehavého právneho záujmu na určení neprijateľnosti zmluvných podmienok: Žalobca žiada, aby súd určil za neprijateľnú zmluvnú podmienku zmluvnú pokutu, avšak zo skutkového stavu nevyplýva, že si žalovaný uplatnil voči žalobcovi akúkoľvek zmluvnú pokutu. Žalobca žiada, aby súd určil za neprijateľnú zmluvnú podmienku dojednania o úroku z omeškania, avšak zo skutkového stavu nevyplýva, že si žalovaný uplatnil voči žalobcovi úrok z omeškania. Žalobca žiada, aby súd určil za neprijateľnú zmluvnú podmienku zabezpečenie peňažného záväzku zmenkou, ale žalobca nepreukázal, že by bola akákoľvek zmenka žalobcom vystavená a navyiac žalovaný si ani práva zo zmenky voči žalobcovi neuplatnil. Žalobca žiada, aby súd určil za neprijateľnú zmluvnú podmienku rozhodcovskú doložku, ale tým nakoľko žalobca podal žalobu na všeobecnom súde, došlo k splneniu rozvázovacej podmienky rozhodcovskej doložky. Nie je možné určiť za neplatné niečo, čo neexistuje. Žalobca žiada, aby súd určil za neprijateľnú zmluvnú podmienku aplikáciu Obchodného zákonníka, ale medzi účastníkmi konania boli uzatvorené zmluvy o úvere podľa § 497 a nasl. ObZ a podľa § 261 ods. 6 písm. d) ObZ sa zmluva o úvere spravuje ObZ ako absolútny obchod. K trovám právneho zastúpenia uviedol, že súd vo svojom rozsudku v časti finančného zadost'učinenia titulom nemajetkovej ujmy aj v časti určenia neplatnosti zmluvných podmienok obsiahnutých vo všeobecných podmienkach žalovaného žalobu predsa zamietol. Poukázal na ust. § 142 ods. 2 OSP. Pomer rozdelenia trov konania zodpovedá pomeru víťazstva účastníka vo veci smej zníženého o pomernú časť jeho neúspechu. Žalovaný uvádza, že žalobca nemal vo veci plný úspech. Súd predsa zamietol žalobu v časti vydania väčšiny bezdôvodného obohatenia, v časti finančného zadost'učinenia titulom nemajetkovej ujmy a v časti určenia neplatnosti zmluvných podmienok obsiahnutých vo všeobecných podmienkach žalovaného. To znamená, že žalobca bol úspešný v menej ako polovičnej časti svojho návrhu. S prihliadnutím na hore uvedené, má žalovaný za to, že súd vo svojom rozsudku rozhodol vo výrokoch napadnutých žalobcom v odvolaní správne.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 - ďalej len CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 v čase podania odvolania účinného zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku - ďalej OSP, aktuálne § 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 201 OSP, akt. § 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťal (§ 201 a 202 OSP, akt. § 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 205 ods. 1 OSP, akt. § 127 a § 365 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a/, c/ OSP, ktoré má ekvivalent v § 365 ods. 1 písm. b/, e/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), a dospel k záveru, že rozsudok súdu I. inštancie je vo výroku vecne správny.

11. V zmluve neboli splnené základné náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f), i), j), k) a y) je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a) zák. č. 129/2010 Z.z. :

a) zmluva neobsahuje údaj o konečnej splatnosti úveru,/ náležitosť zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. f) cit. zák/. Úž pri podpise zmluvy má byť spotrebiteľ informovaný v akých termínoch, kedy a v akej výške a ako dlho je povinný si plniť svoje povinnosti. Nemôže to plniť údaj o výške splátky a počte splátok bez uvedenia splatnosti ani prvej splátky. Konečná splatnosť musí byť určená konkrétne tak, aby si mohol spotrebiteľ už na začiatku urobiť obraz o dĺžke trvania úveru a tým zvoliť aj najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi.

b) v zmluvách nie je presne uvedená výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov/náležitostí zmluvy § 9 ods. 2 písm. k) cit. zák./ . V zmluve je uvedená len výška splátok bez bližšej špecifikácie, tzn. nie je uvedená výška splátky istiny, úroku a ani aká časť je započítaná na poplatky.

c) v zmluvách nie je uvedená ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) / § 9 ods. 2, písm. j) cit. zák. / .

d) zmluvy neobsahujú úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru / ust. § 9 ods. 2 písm. i) cit. zák./ , podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru

e) zmluvy neobsahujú priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok /§ 9 ods. 2 písm. y) cit. zák./; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

12. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru, nie je svojvoľné, ale predstavujú prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo. Pokiaľ pod poplatky nie je možné zahrnúť úrok a s ohľadom na to, že úroky sú splatné so splatnosťou jednotlivej splátky, úroky možno požadovať do zaplatenia a to aj predčasného, je úplne vylúčené, aby suma celkových úrokov bola pojatá do poplatku za úver, a to aj keď by suma odplaty nedosiahla maximálnu výšku. V danom prípade však maximálna výška odplaty určená podľa nar. vl. č. 87/1995 Z.z. bola presiahnutá.

13. Keďže žalobkyni boli poskytnuté dva úvery - 400 a 500 eur, na ktorých uhradila spolu 942 eur a súd určil, že zmluva je bezúročná a bez poplatku, bola povinná žalovanému uhradiť iba sumu skutočne poskytnutého úveru vo výške 900 eur. Bezdôvodne tak žalovanému navyše uhradila 42 eur (942 mínus 900 = 42 eur) , takže súd správne skonštatoval, že sa žalovaný bezdôvodne obohatil a preto podľa ust. § 451 OZ žalovaný takéto bezdôvodné obohatenie žalobkyni musí vrátiť. Vo zvyšku potom správne zamietol súd žalobu. Žalovaný si uplatnil započítaním v zmysle § 98 O.s.p čiastku 412 eur, ktorá bola sumou nižšou ako žalobkyňou uplatnená pohľadávka; keďže je úver bezúročný a bez poplatkov, je žalobkyňa povinná vrátiť žalovanému istinu, čiastku 900 eur, ktorú vrátila a navyše uhradila 42 eur. Súd zrátal jednotlivé úvery tak komplexne zahrnul do spoločnej sumy a jednotlivo nerozčlenil jednotlivé úvery (v prípade jedného úveru uhradila vyššiu čiastku ako bola poskytnutá istina, keď v prípade druhého úveru uhradila iba čiastku 82 eur, lebo vtedy by titulom bezdôvodného obohatenia zaviazal žalovaného na vydanie čiastky vyššej oproti poskytnutej istine, na strane druhej by žalobkyňu zaviazal na doplatenie ďalšieho úveru, čím by mohli vzniknúť ďalšie prípadné i exekučné spory, preto toto započítanie je účelné a hospodárnejšie).

14. Podľa ust. § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, vrátane vydania bezdôvodného obohatenia, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé prívodiť ujmu spotrebiteľovi.

15. Súd I. inštancie uzavrel správne, že u žalobkyne nedošlo k zásahu do osobnostných práv výlučne konaním žalovaného. Súdu sú známe praktiky žalovaného pokiaľ ide o upomienky, osobné návštevy,

navyšovanie zostatku úveru či rozhodcovských konaní. Treba však uviesť, že žalobkyňa s manželom mali viacero úverov od rôznych spoločností, vrátane ČSOB, ktoré nesplácali riadne a boli na ich nehnuteľnosti zriadené exekučné záložné práva - nie však v prospech pohľadávky žalovaného. Teda situácia, v ktorej sa ocitli, nebola spôsobená výlučne konaním žalovaného, ale v kontexte všetkých súvislostí. Žalobkyňa uplatnenie nemajetkovej ujmy odôvodnila, že žalovaný inicioval zrážky z jej mzdy a to bolo pozastavené predbežným opatrením. Mala stresy, či nebude mať exekúcie, či zasa nepríde niečo na plat, bola stále nahnevaná, aj v rodine, stále nemali peniaze, nevedeli ako to splatia, čo bude ďalej, ku konfliktom ani ukončeniu manželstva nedošlo. Úvery od žalovaného použili na zaplatenie dlhov v ČSOB, od ktorej mali úver a prestavbu domu, nedokázali ho splácať a hrozila nám dražba. Z výpovede manžela žalobkyne Štefana Žáka súd však zistil, že so žalobkyňou mali úvery od ďalších spoločností, vrátane ČSOB a hrozila im dražba, spornými úvermi prekryvali ďalšie úvery, boli proti nim vydané platobné rozkazy, hrozila im exekúcia. Bývali v rodičovskom dome žalobkyne a zasiahlo to do širších rodinných vzťahov. Na LV mali záložné práva exekútorov na dome, o ktorý mohli prísť, boli nervózni, psychicky to zle znášali. dome, o ktorý mohli prísť. K rozvodovému konaniu nedošlo, i keď hrozil, dočasne na dobu jedného mesiaca sa z domácnosti odsťahoval. Chodili im upomienky, vyhrážali sa exekúciou a mediačným konaním.

16. Zo samotného inštitútu finančného zadosťučinenia vyplýva, že ide o prostriedok slúžiaci k reparácii ujmy, ktorá mala byť konaním spôsobená, tu však žiadna ujma nevznikla. Ak sa poskytujú spotrebiteľovi drobné úvery za podstatne vyššiu cenu oproti bankám a jedným úverom spláca predchádzajúci úver, zo strany spotrebiteľa úverovej služby je dôvodná úvaha nielen o tiesni spotrebiteľa, ale aj o jeho ľahkovážnom prístupe. Súd I. inštancie s poukazom na čerpanie a prekryvanie úverov na strane žalobkyne pri rozhodovaní o finančnom zadosťučinení prihliadol i na túto skutočnosť, keď prípadná tieseň žalobkyne bola daná i ľahkovážnym prístupom. Ak teda došlo v rodine žalobkyne k stresujúcim či konfliktným situáciám /pričom to zásadne rodinný život neovplyvnilo, manželské spolužitie nebolo ohrozené, v spoločenskom a pracovnom živote nedošlo k žiadnym zásahom/, stalo sa tak v dôsledku dlhodobejšieho stavu a bolo to dôsledkom predchádzajúcich okolností. Uzavretie zmlúv so žalovaným bol tým posledným, ktorým sa mali prekryť predchádzajúce úvery. Predbežným opatrením bol odstránený protiprávny stav /zrážky zo mzdy, kde reálne hrozilo, že bude pokrytá pohľadávka žalovaného vrátane tých úrokov a prísľušenstva, ktoré nie sú v súlade so zákonom/. K ďalšiemu protiprávnemu konaniu zo strany žalovaného nedošlo - nepokračoval žiadnym spôsobom vo vymáhaní pohľadávky /s výnimkou v tomto konaní uplatnenej čiastky, i tu sa však jedná len o neuhradenú istinu/, nebolo v jeho prospech zriadené záložné právo. Primerané finančné zadosťučinenie má predstavovať určitú satisfakciu za iniciovanie a vedenie sporu, ktorá presahuje náhradu nákladov /trov/ konania, ako aj pomernú sankciu voči porušiteľovi, a to najmä vtedy, ak im porušiteľ spôsobil útrapy, ktoré nie sú inak majetkovo nahraditeľné. Žalobkyňa však prevažnú časť jedného úveru neuhradila a aj vzhľadom na to poskytnutie finančného zadosťučinenia by v tomto prípade nebolo na mieste.

17. Na základe výsledkov dokazovania dospel súd I. inštancie k záveru, že návrh navrhovateľky na primerané finančné zadosťučinenie nie je dôvodný. V rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. marca 2008 č. k. 6 Obo/302/2006 Najvyšší súd SR sa síce vymedzili aj kritéria pre posúdenie finančného zadosťučinenia, pri posudzovaní je treba prihliadať na všetky okolnosti veci, najmä na to, že ide o vyrovnanie ujmy postihnutého a že ide o určitú sankciu postihujúcu toho, kto závadne konal, okruh osôb, ktoré toto konanie zasiahlo. Nestačí však na tieto kritéria iba poukázať, ale aj preukázať vznik takých okolností, ktoré by umožnili priznať finančné zadosťučinenie.

18. Súd nemal zo strany žalobkyne preukázané žiadnymi dôkazmi, aký vplyv malo uzavretie zmluvy o úvere na žalobkyňu, ktorá tvrdí, že sa „obávala výkonu záložného práva“ a že „trpela stresom“. Preto treba kvalifikovať len ako subjektívne pocity navrhovateľky, ničím nepodložené, pričom navrhovateľkou nebolo vôbec preukázané (ani tvrdené), že boli vyvolané konaním zo strany odporcu. Preto aj súd I. inštancie dospel k presvedčeniu, že navrhovateľka v dôsledku konania odporcu neutrpela takú ujmu, ktorú by bolo potrebné zhojiť poskytnutím finančného zadosťučinenia správne návrh zamietol.

19. Keď poukazoval súd I. inštancie na zamietnutie časti uplatnenie nároku v časti neplatnosti Všeobecných podmienok žalovaného, že neplatnosť VOP žalovaného, ktorú súd skúma ako otázku prejudiciálnu, že v zmysle ustálenej súdnej praxe tieto podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzné, nepodpisal ich osobitne; je potom správny názor, že nie je potrebné teda určiť ich neplatnosť. Súd má za to, že všeobecné zmluvné podmienky majú obsahovať len skutočnosti technického, spresňujúceho,

resp. vysvetľujúceho charakteru, nemôžu však obsahovať podstatné náležitosti zmluvy, ktorou je aj riadne dojednanie výšky úroku za poskytnutý úver alebo výšky jednotlivých poplatkov. S poukazom na uvedené teda je zrejmé, že podmienky súd nepovažuje za platné, neboli však ani dojednané účastníkmi / žalobkyňa ich nepodpísala/, a tieto určujú sankcie, ktorých neplatnosť je vo výroku o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru obsiahnutá už samotným výrokom v tejto časti.

20. Odvolací súd rozsudok súdu I. inštancie ako vecne správny v merite podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

21. Žalobkyňa bola úspešná pri rozhodnutí súdu I. inštancie v časti 42 eur, tiež v časti určenia, že úvery sú bezúročné a bez poplatkov, v tejto časti podal odvolanie žalovaný a v odvolacom konaní bol neúspešný. Neúspešná bola žalobkyňa v podanom svojom odvolaní, a to v časti 406 eur, v časti nemajetkovej ujmy 500 eur a v časti určenia neplatnosti VOP. Trovy konania titulom právneho zastúpenia vznikli na strane oboch účastníkov, pričom ani u jedného z nich nemožno konštatovať prevažnú úspešnosť v spore, a teda nie je na mieste pomerné rozdelenie trov konania. S poukazom na ust. § 255 ods. 2 CSP preto súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

22. Senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).